

Basutbildning om IF, adhd och autism

Del 2 - Praktisk pedagogik

22-06-01

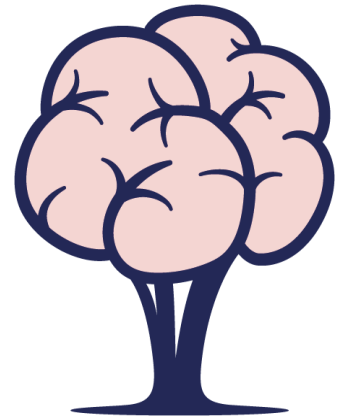
Kristin Backman och Elin Pettersson

info@npsupport.se
www.npsupport.se

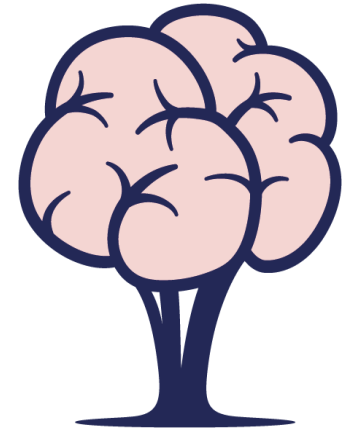
Del 2 Praktisk pedagogik

Innehåll

- Delaktighet i kartläggning
- Anpassad kommunikation
- Anpassningar i den fysiska miljön
- Kompensera och anpassa

Från teoretisk förståelse till praktisk pedagogik

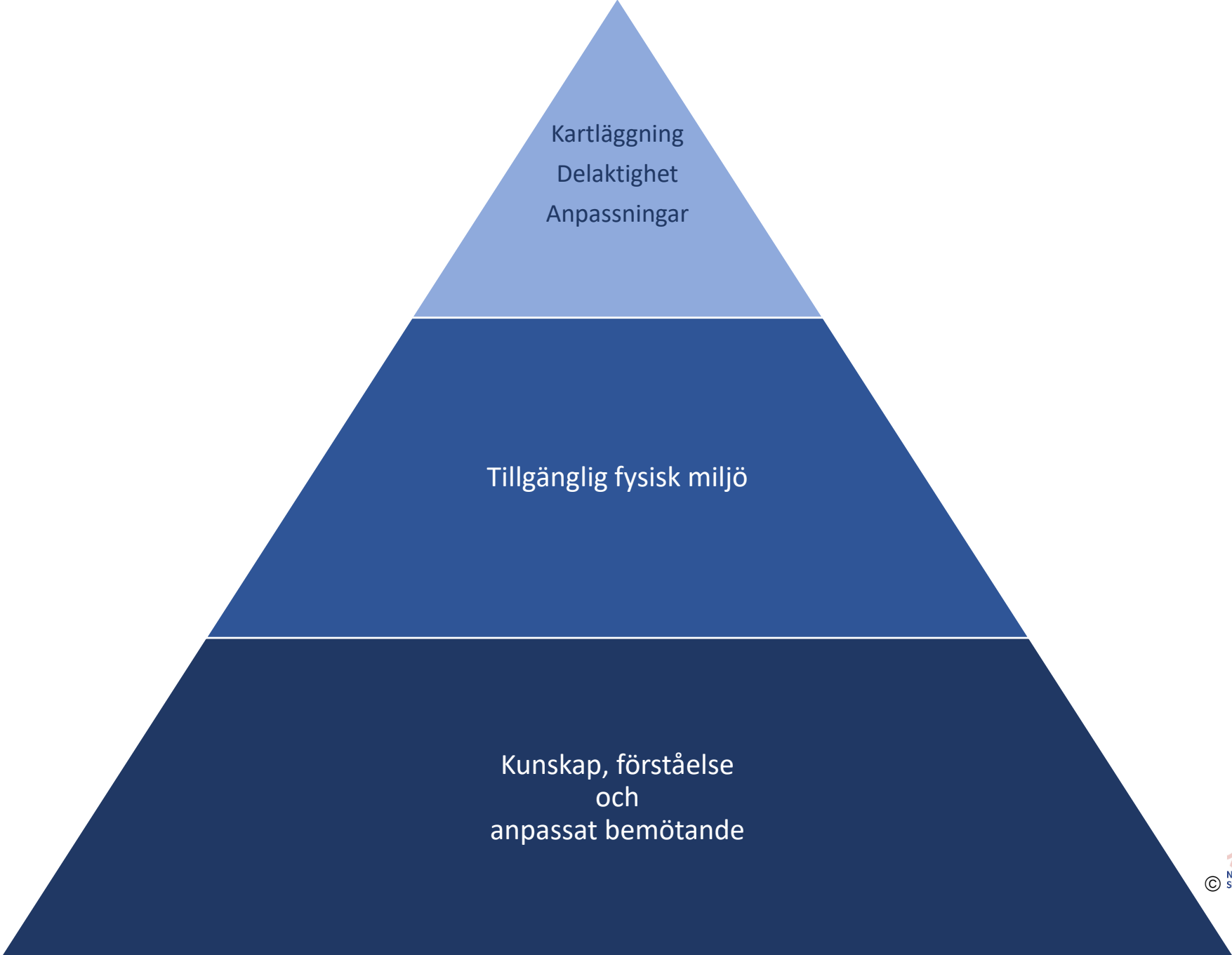

Framgångsfaktorer

Grundkunskap om funktionsnedsättningen i kombination med
kunskap om den enskilda individen

OCH

Relationen mellan eleven/personen och dig som personal

Kartläggning
Delaktighet
Anpassningar

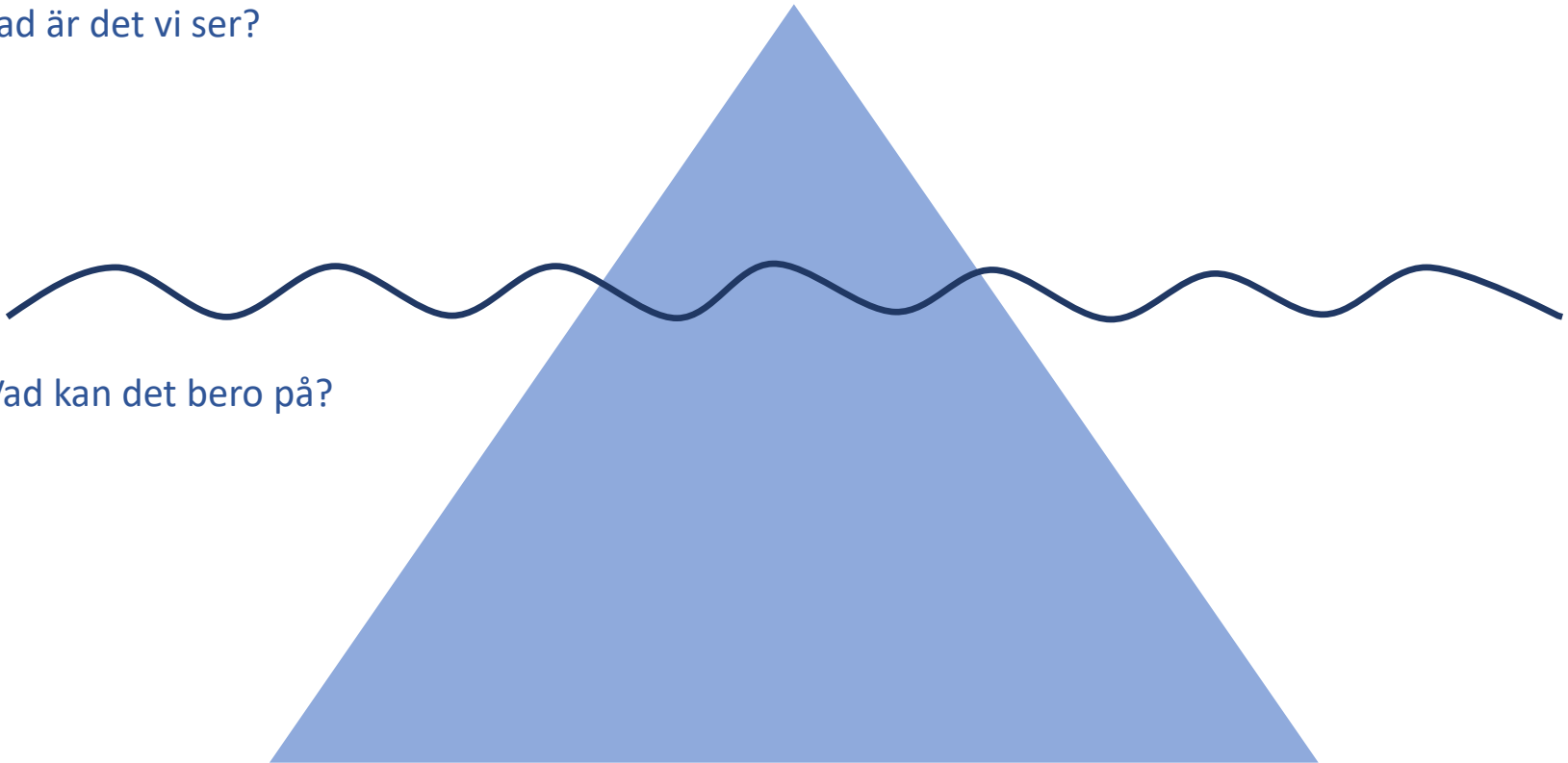
Tillgänglig fysisk miljö

Kunskap, förståelse
och
anpassat bemötande

Delaktighet i kartläggning och samarbetsbaserad problemlösning

Viktigt att elevens/personens röst blir hörd

Vad är det vi ser?

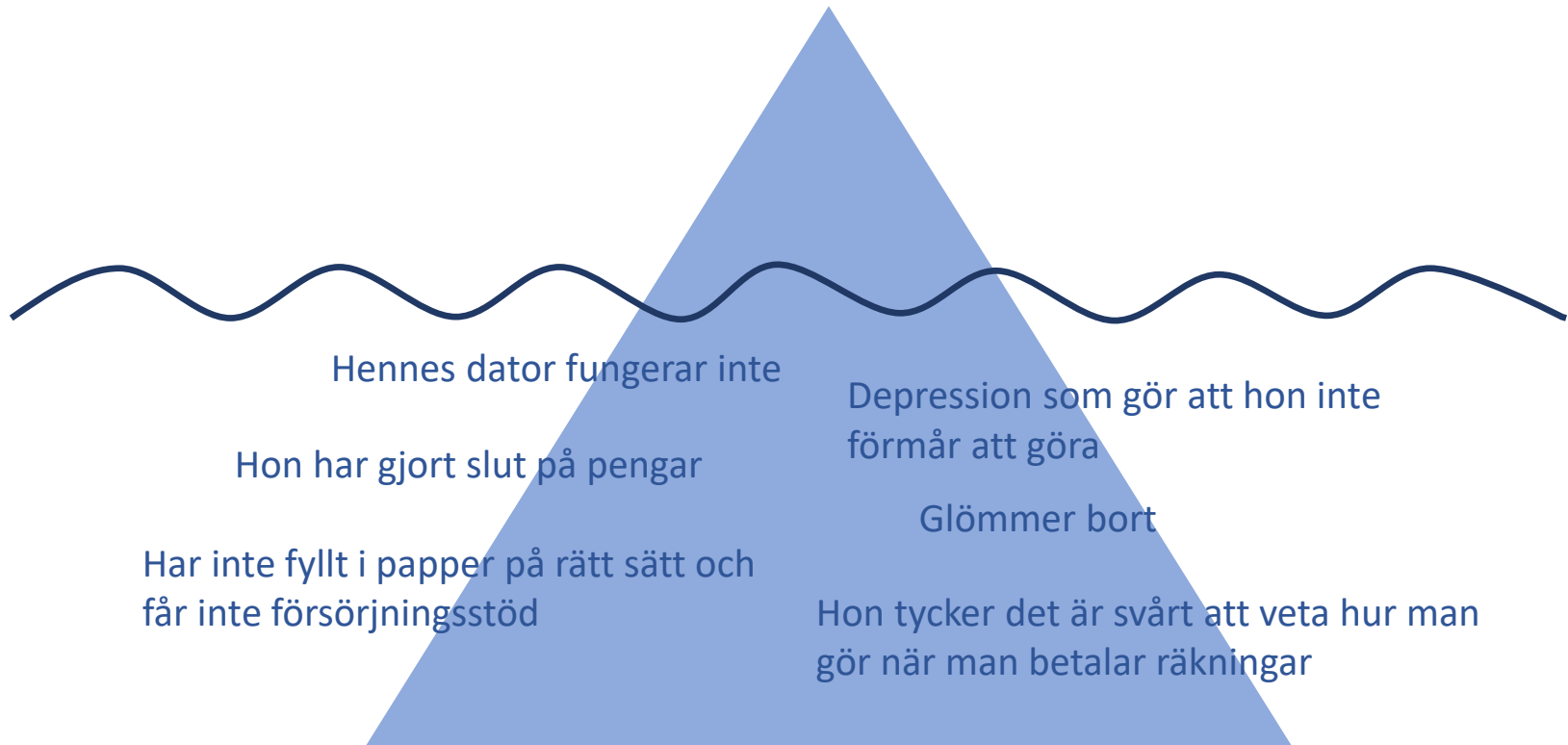

Vad kan det bero på?

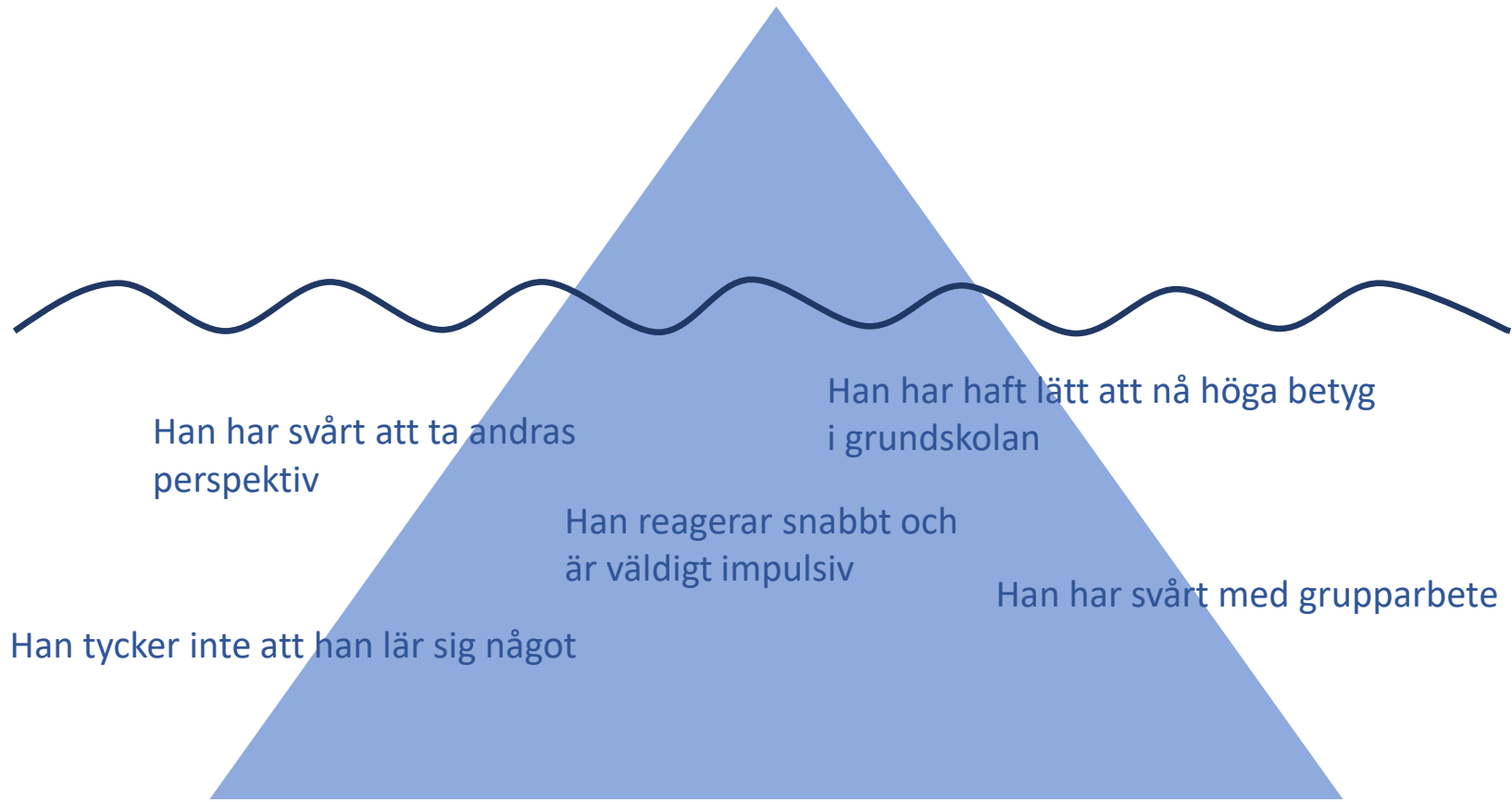
William kommer inte till sin praktikplats

Kim har inte betalat hyran på flera månader
och riskerar att bli vräkt

Calle lämnar ofta lektionen i frustration.
Han hamnar lätt i konflikt med både elever och lärare.

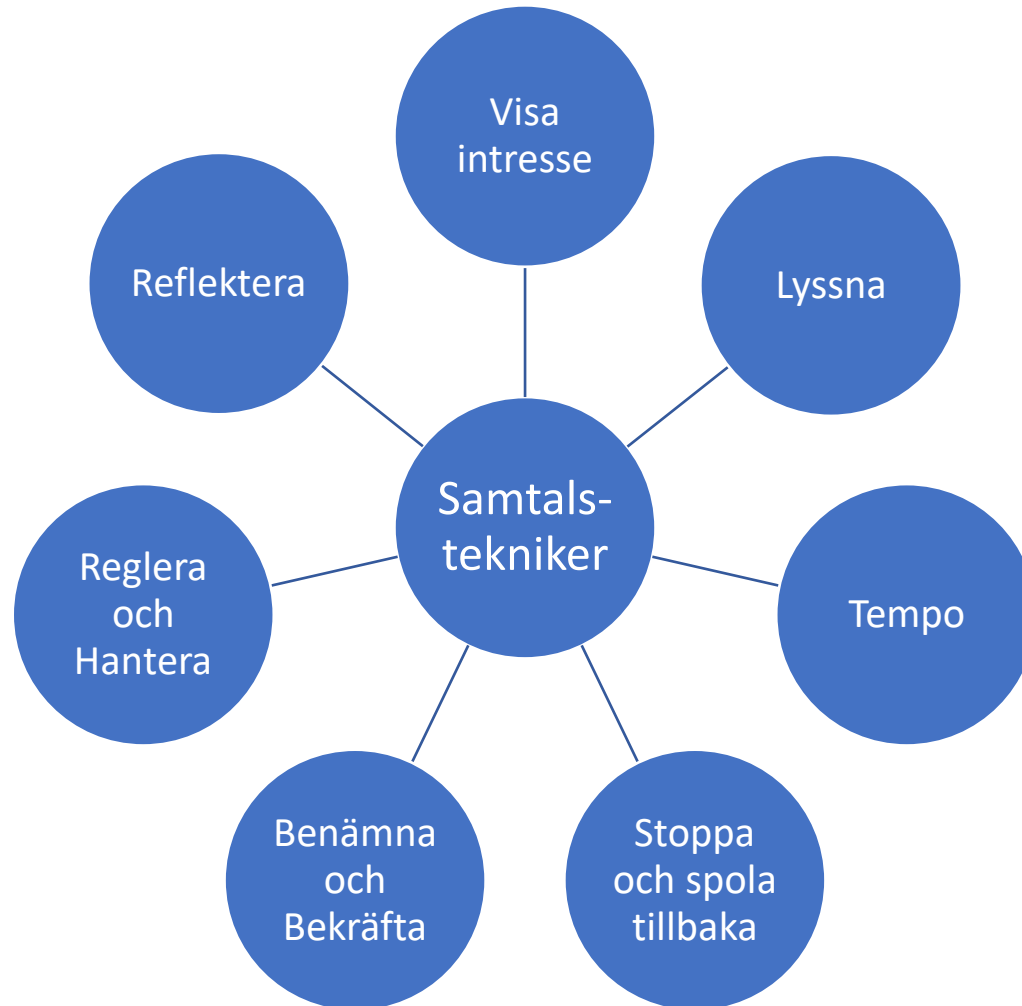

Anpassad kommunikation

Samtalstekniker och Samtalsverktyg

Samtalstekniker

Anpassad relationsskapande kommunikation

Samtalsverktyg

Anpassa visuellt för att kompensera
elevens/personens nedsatta funktionsförmågor

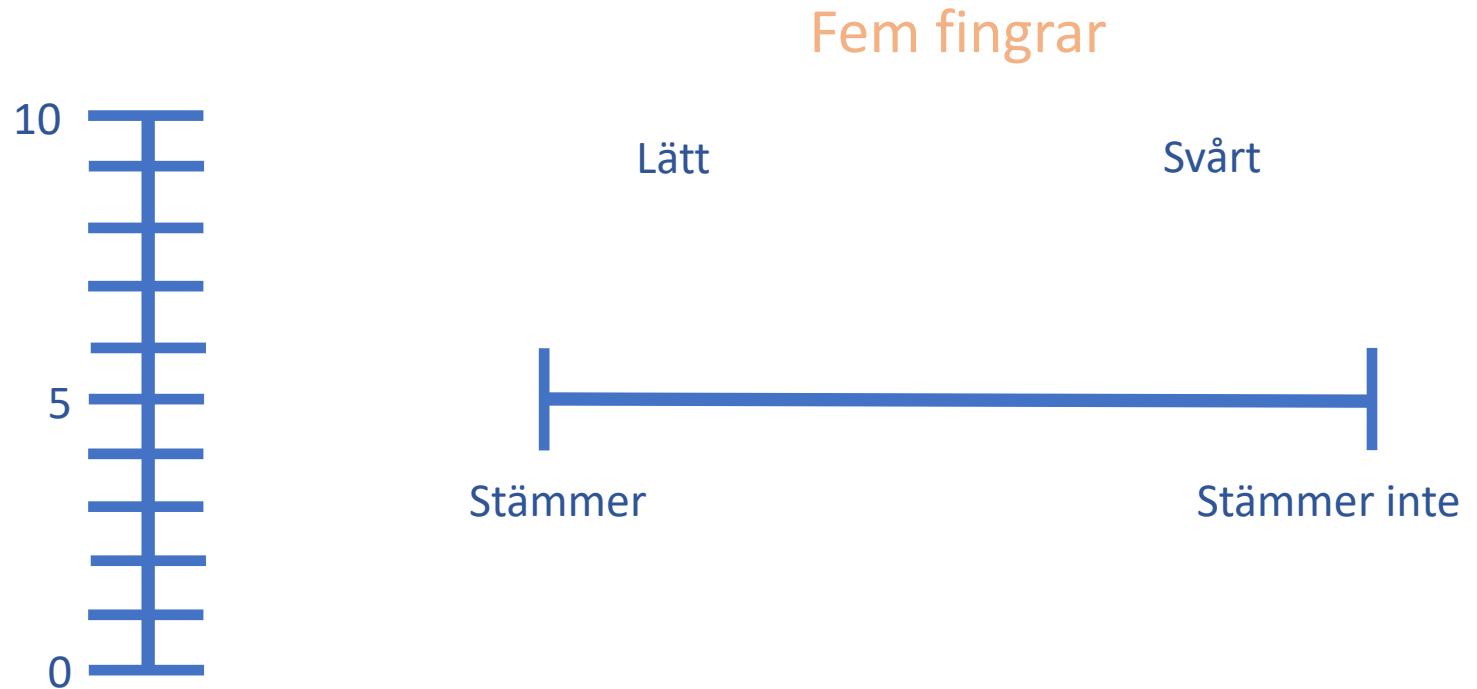
- Sammanhangsmarkera – Tydliggör varför ni träffas
- Påståendematerial
- Skalfrågor
- Plus- och minuslistor
- Mindmap
- Bildstöd
- Visualisera samtalet/Ritskissa

Påståenden

Vad stämmer för dig?

- ☐ Det är svårt att få pengarna att räcka hela månaden
- ☐ Det är svårt att ha koll på räkningarna
- ☐ Jag glömmer att betala räkningarna
- ☐ Det är svårt att förstå hur internetbanken fungerar
- ☐ Jag köper ofta saker jag ångrar
- ☐ Det är svårt att veta hur mycket pengar jag behöver till mat varje månad

Skalor

Definiera skalan: Bra/Dåligt, Kul/Tråkigt, Lätt/Svårt...

Några röster som blivit hörda

- *Så här behöver jag ha det...*

Jag behöver korta instruktioner.

Jag behöver hjälp att minnas instruktionen vi fick, genom att min lärare ger mig en enskild genomgång.

Jag behöver en påminnelse innan jag ska avsluta en aktivitet

Jag behöver förslag på vad jag kan göra på rasten

Jag behöver hjälp av en personal för att planera vad jag ska göra

Jag behöver förberedas på vad som ska hända

Om jag blir arg behöver jag gå iväg och lugna ner mig ett tag.
Det är bättre om vi pratar om det sen igen

Jag behöver hjälp att dela upp uppgiften i mindre delar och ta en sak i taget.

Jag behöver hjälp med att reda ut bråk med andra

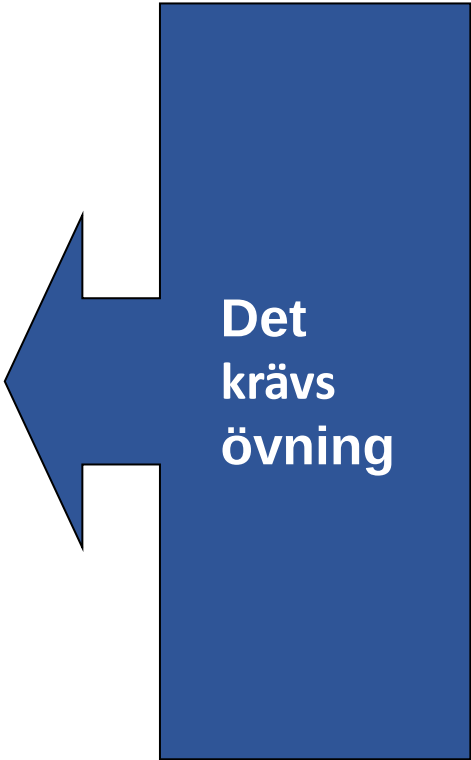
Jag vill kunna se hur lång tid en aktivitet håller på

Jag behöver få feedback på det jag gjort

Anpassat bemötande

Ett lugnt och positivt bemötande
minskar stress.

Ett anpassat bemötande handlar om
förhållningssätt, om kommunikation,
om kroppsspråk, om fysiskt avstånd
och om känslöhantering.

**Det
krävs
övning**

Reagera lugnt och behärskat
Respektera en annorlunda ögonkontakt
Respektera det personliga utrymmet
och undvik beröring

Undvik att markera dig/Sätt dig ner

Lugna genom att prata lugnt

Undertexta

(om det är läge - sätt ord på det som händer, det du gör, känslor)

Backa

(och förbered handlingsplan för nästa tillfälle)

Byt personal

Vänta

Humor

Affektbefrielse
(byta fokus)

Konkreta avledningar

Anpassa den fysiska miljön

Anpassningar

Struktur

- Plats – Var? Rum, möblering, promenad
- Tid – När? och Hur länge?
- Form – Hur? Papper och penna, sms, chatt, datorprat
- Sammanhangsförklara - Tydliggör varför ni träffas
- Sammanfatta – Vad ni har pratat om

Allmänna utrymmen

- ☐ Karta över område och byggnader
- ☐ Tydligt märkta byggnader
- ☐ Tydligt märkta entréer
- ☐ Tydliga skyltar på samtliga klass-/rum
- ☐ Tydliga skyltar till expeditionen för skol-/ledning
- ☐ Använda färger/symboler som stöd för att hitta
- ☐ TV/anslagstavla/information som är uppdaterad och strukturerad
- ☐ Möblering efter behov
- ☐ Digitala klockor
- ☐ Tydliga namnskyltar
- ☐ Foto på personal

Rummet

- ❑ Ljud- och ljusabsorberande miljö
- ❑ Mild färgskala
- ❑ Skapa ordning
- ❑ Märka upp vart material finns
- ❑ Olika typer av sittmöbler
- ❑ Placering i rummet
- ❑ Fasta placeringar
- ❑ Skärmar
- ❑ Hörselskydd för alla
- ❑ Mindre rum

Matsalen

- ☐ Behovskost
- ☐ Syfte med måltiden
- ☐ Bilder på maten
- ☐ Tallrikar, bestick som inte "låter högt"
- ☐ Placering av tallrikar, bestick, glas
- ☐ Möjlighet att äta enskilt
- ☐ Fasta placeringar
- ☐ Undvika kösystem
- ☐ Ljudabsorberande miljö
- ☐ Planera lunchschemat för eleverna/personerna
- ☐ Personal som äter tillsammans med eleverna/personerna
- ☐ Gör maten "renare" - var sak för sig
- ☐ Dela av matsalen med växter/skärmar

Raster

- ❑ Syfte med rasten - socialt/återhämtning
- ❑ Möjlighet att sitta/ligga/stå/gå undan
- ❑ Möjlighet att prata med personal
- ❑ Möjlighet till lugn miljö både ute och inne
- ❑ Personal närvarande på rasten
- ❑ Organisera olika typer av aktiviteter
- ❑ Ge val på aktiviteter – Bildstöd
- ❑ Ge val på samtalsämnen – Bildstöd
- ❑ Följ upp/utvärdera hur rasten varit med exempelvis skala

Kompensera och anpassa

Skola
Gymnasium
Folkhögskola
Universitet

Hitta lösningar...spara energi... genom att skapa förutsägbarhet

- Förståeligt
- Hanterbart
- Meningsfullt

Tydliggörande pedagogikens frågor

Vad ska jag göra?

Varför ska jag
göra det?

Hur ska jag göra?

Med vem/vilka
ska jag vara?

Var ska jag vara?

När ska jag göra
det?

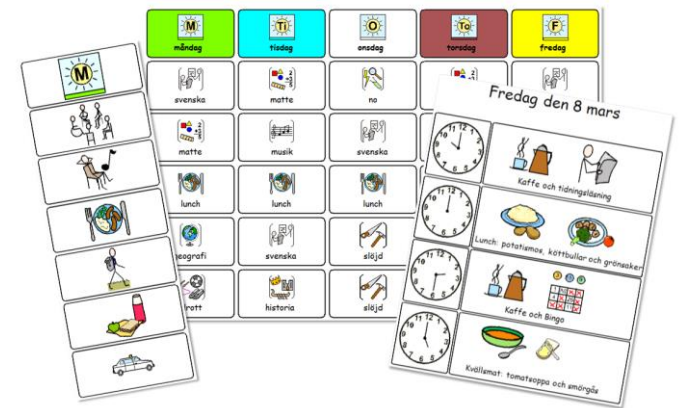
Hur länge ska jag
göra det?

Vad ska jag göra
sen?

Kalender och scheman

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
08.00					
08.20	Svenska A	IV-val	Matte B	Mentor	Kemi A
08.40					
09.00					
09.20					
09.40	TMS			Webbdesign	Svenska A
10.00			TMS		
10.20					
10.40					
11.00	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch
11.20					
11.40					
12.00	Matte B	Engelska A		Engelska A	Matte B
12.20					
12.40					
13.00		Kemi A	Kemi A		Fysik A
13.20				Idrott	
13.40					
14.00		Fysik A	Fysik A		
14.20					
14.40					
15.00					
15.20					

Tydliggöra tiden

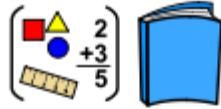

Vad ska jag göra sen?

- Förbered inför avslut/avbrott/övergångar
- Schema/bilder

Först	Sedan
 Träslöjd	 Rast

ATT GÖRA

Räkna sidan 10 i matteboken

Mät omkresten på figurerna på stencilen

Rita egna geometriska figurer

Stoppa ner matteläxan i ryggsäcken

KLART

Vad ska jag göra? Hur länge?

10	 Läsa i boken
5	 Rita
10	 Läsa i boken
15	 Rast inne

Att göra uppgifter / Att vara med andra

Förståeligt

- Förutsägbara
- Tydlig struktur
- Tydlig förväntning
- Får förklaringar
- Får feedback
- Delaktig i planering

Hanterbart

- Balans mellan krav och egen förmåga
- Anpassad yttre miljö och utrustning
- Upplevelse att känna sig kompetent
- Upplevelse av att det finns personer i omgivningen som stöttar när det är svårt
- Vila och återhämtning

Meningsfullt

- ✓ Känner inflytande och möjlighet att själv påverka sin situation
- ✓ Känner glädje och stolthet i sitt skol-/arbete
 - ✓ Känner sig motiverad

Kompensera och anpassa

Vården

Socialtjänst

Försäkringskassa

Arbetsförmedling

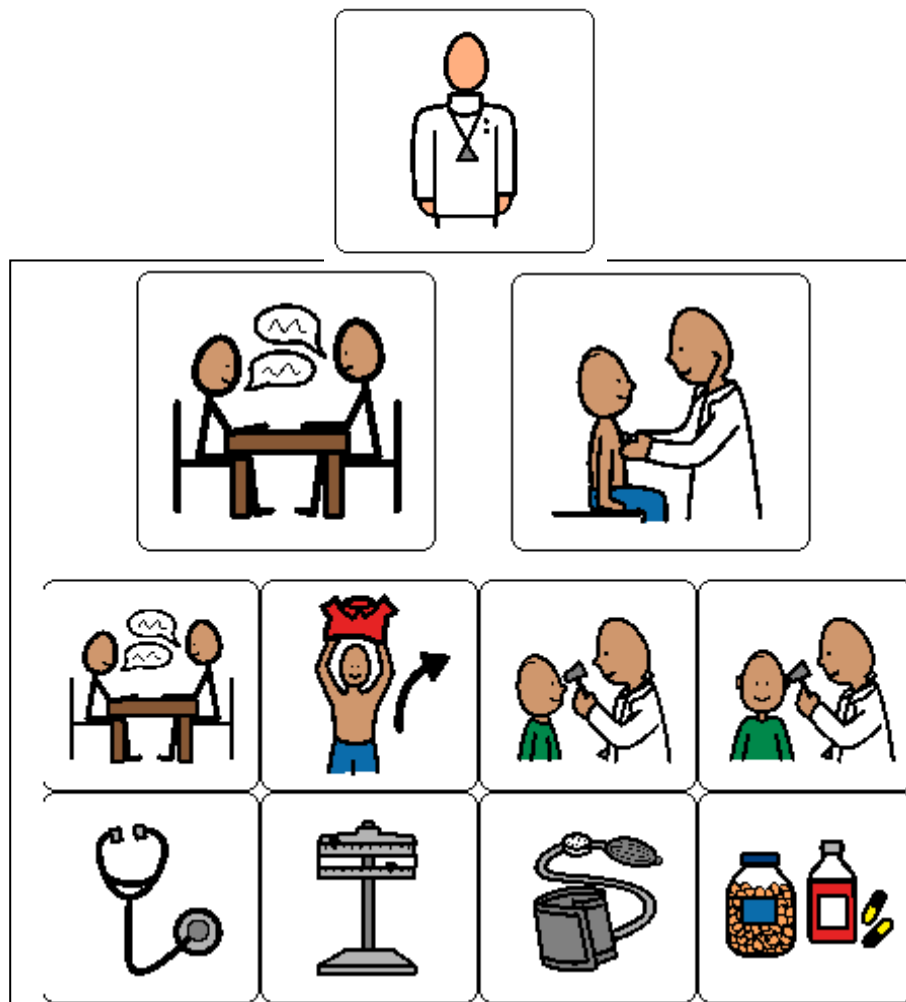
Boende

...andra verksamheter

Förberedelser

- ❑ Tidsbokning
- ❑ Påminnelse inför
- ❑ Undvik att ändra mötestider med kort varsel
- ❑ Kontinuitet – personal
- ❑ Rum: möblering, placering
- ❑ Transport, kollektivtrafik
- ❑ Hänsyn till dygnsrytm

Välkommen på läkarbesök – Vem? Vad? Varför?

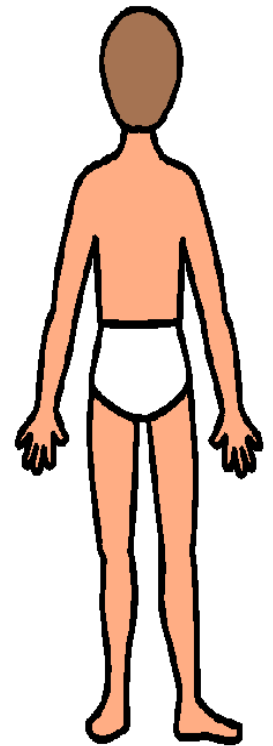
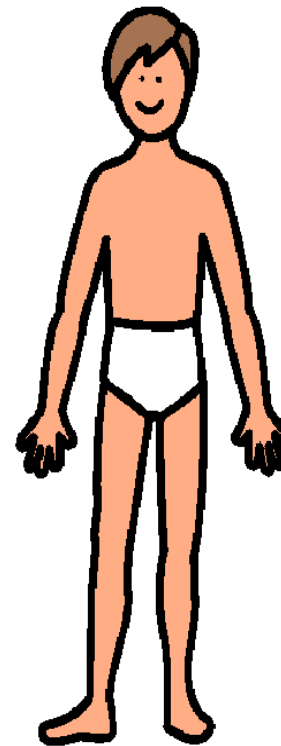

Har du ont?

Var någonstans?

Hur mycket?

En kom-ihåg-lapp från ditt besök

Besök på:

Datum:

Vem/Vilka var med?

Vi träffades för att:

Vi pratade om/bestämde:

☐ Nytt besök, datum.....

☐ Inget planerat besök

	Monday 7/5	Tuesday 8/5	Wednesday 9/5	Thursday 10/5	Friday 11/5	Saturday 12/5	Sunday 13/5
Martina	Silkeborg 18"			Pucke 18"			
Peppe		Hjørholt			Sladig 500W MCCOM!		
Lina		TRAINING		TRAINING			
Ellen	BANDY		BANDY		DYKO PÅ SOLAR!	SIMSKOLA 1000	
Mik		Søppa	FRIMARS BIO 1830		TACOS		
Ovrigt						Niddig Hos Jøssens per	Niddig 7366

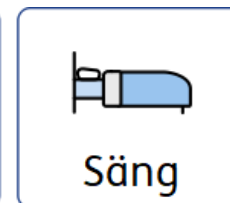

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Lördag	Söndag

Januari 						
måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Aktivitetsordning

Listor

"Att göra"

Tvätta

Dammsuga

Diska

Damma

Vattna blommor

Torka badkaret

Städa toaletten

Torka bordet

Listor

”Hur göra”

- ☐ Ta fram dammsugaren ur städsåpet
- ☐ Sätt sladden i eluttaget
- ☐ Sätt på dammsugaren
- ☐ Välj munstycket för golv
- ☐ Dammsug sovrå, vardagsrum, hall och kök.
- ☐ Välj munstycket för mattor
- ☐ Dammsug mattan i sovrå, vardagsrum, hall och kök
- ☐ Ta loss munstycket och dammsug dammet som fastnat
- ☐ Stäng av dammsugaren
- ☐ Ställ in dammsugaren i städsåpet

Behov av samverkan och samarbete

Aktivt, allsidigt stöd och anpassade levnadsvillkor på olika nivåer:

- Samhälle
- Nätverk
- Grupp
- Individ

Samarbete och nätverkskontakter

Ett anpassat arbetssätt

Empatisk, lyhörd och prestigelös

Ha fokus på - *Tillsammans*

Underlägg 1

1 väldigt dåligt	2 Dåligt	3 Sådär	4 Bra	5 väldigt bra	Ej aktuellt
---------------------	-------------	------------	----------	------------------	-------------

Underlägg 2

Stämmer	Stämmer sådär	Stämmer inte

KLARA VARDAG
Manual

INTRESSEN

KVÄLL

Tiden räcker inte till för allt jag vill göra på kvällen

Det är svårt att komma i säng

Baka

Fotboll

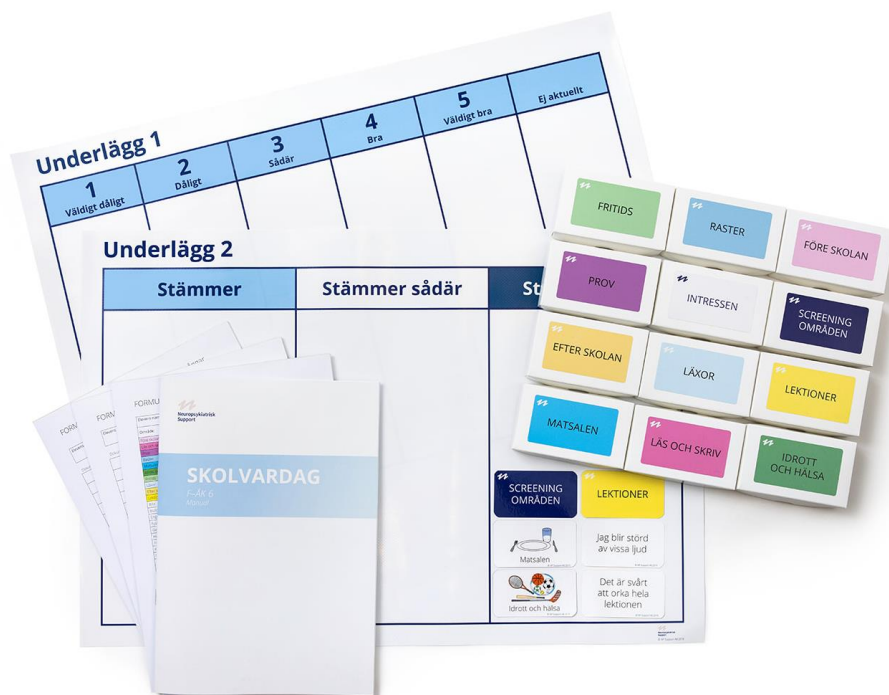
Underlägg 2

Stämmer	Stämmer sådär	Stämmer inte												
Underlägg 1 <table border="1"> <thead> <tr> <th>1 Väldigt dåligt</th> <th>2 Dåligt</th> <th>3 Sådär</th> <th>4 Bra</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4"> KLARA VARDAG Manual </td> </tr> <tr> <td colspan="2"> KVÄLL OCH SÖMN Jag störs av ljud när jag ska sova. Det är svårt att lägga till mig i sängen när jag ska sova. </td> <td colspan="2"> MORGON Jag känner mig ofta stressad på morgonen. Det är svårt att veta hur lång tid det tar att kläddas på morgonen. </td> </tr> </tbody> </table>			1 Väldigt dåligt	2 Dåligt	3 Sådär	4 Bra	KLARA VARDAG Manual				KVÄLL OCH SÖMN Jag störs av ljud när jag ska sova. Det är svårt att lägga till mig i sängen när jag ska sova.		MORGON Jag känner mig ofta stressad på morgonen. Det är svårt att veta hur lång tid det tar att kläddas på morgonen.	
1 Väldigt dåligt	2 Dåligt	3 Sådär	4 Bra											
KLARA VARDAG Manual														
KVÄLL OCH SÖMN Jag störs av ljud när jag ska sova. Det är svårt att lägga till mig i sängen när jag ska sova.		MORGON Jag känner mig ofta stressad på morgonen. Det är svårt att veta hur lång tid det tar att kläddas på morgonen.												

Stämmer

- EKONOMI
- MORGON
- STÄDNING
- HYGIEN
- STYRKOR
- KVÄLL OCH SÖMN
- OMRÅDEN SCREENING
- KLÄDER OCH TVÄTT
- MAT OCH MATINKÖP

**Neuropsykiatrisk
Support**

Tack för att ni lyssnat!

info@npsupport.se

Telefonnummer: 076-941 83 01

Hemsida: <http://www.npsupport.se>